

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag die betrekking heeft op de hoofdgedachte van de tekst worden 2 scorepunten toegekend.

Aan het juiste antwoord op de overige meerkeuzevragen wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 Juist door ver te reizen help je de wereld

1 D 1

2 **maximumscore 5**

De kern van een goed antwoord is:

oorzaken voor de lange vrede	direct gevolg	indirect gevolg	uiteindelijk gevolg
1 geletterdheid	1a Geletterdheid leidt tot bewustzijn over mensen in andere landen en hun problemen. <al gegeven>	1b Dit bewustzijn leidt tot empathie.	En deze drie factoren bevorderen de 'lange vrede'.
2 globalisering	2a Globalisering leidt ertoe dat de wereld een klein dorp is / we ons bewust worden van het lijden van de hele wereld.	2b En dat (zie 2a) leidt ertoe dat we ons bewust worden van het lijden van de hele wereld. / we empathie krijgen.	
3 reizen / in aanraking komen met andere culturen	3a Reizen leidt ertoe dat je in andermans schoenen staat. / je begrip krijgt voor mensen uit een andere cultuur.	3b En dat (zie 3a) leidt ertoe dat we begrip krijgen voor de hele groep waartoe die persoon behoort. / je empathie krijgt voor de hele groep.	

per juist ingevulde cel 1

Let op: als bij 2a en 2b hetzelfde is ingevuld, levert dit maar 1 scorepunt op.

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
3	A	1
4	<p>maximumscore 1</p> <p>“De stijging komt voor een belangrijk deel op het conto van inwoners van ontwikkelingslanden, voor wie vliegen eindelijk betaalbaar wordt. In 2017 hing een schamele 3 procent van de wereldbevolking in de lucht, de overige 97 procent kan niet wachten om te volgen.” (regels 24-31)</p> <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	
5	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beide zijn financieel bereikbaar geworden voor armere mensen • Vanaf dat moment worden beide negatief beoordeeld door de elite 	<p>1</p> <p>1</p>
6	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is: twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De elite heeft een snobistische houding ten aanzien van de plasticconsumptie van andere klassen. – De elite negeert dat het plasticprobleem niet in de consumptie zit, maar in de afvalverwerking. – De elite wil haar dedain tegenover andere klassen verbergen met een oneigenlijk argument. / met verwijzing naar de duurzaamheid van hout. 	
	per juist benoemd element	1
	<i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
7	A	1
8	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er wordt gesteld dat we alleen maar kunnen kiezen tussen zo snel mogelijk een nul-emissie realiseren voor de volledige economie of klimaatverandering / het klimaatprobleem • Er wordt gesteld dat we (bij een nul-emissie) moeten kiezen tussen alle vliegtuigen aan de grond houden of vol inzetten op ‘ontkoling’ van de luchtvaartsector 	<p>1</p> <p>1</p>
	<i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	

Vraag	Antwoord	Scores
9	maximumscore 3 De kern van een goed antwoord is: drie van de volgende: – Reizen maakt de wereld een betere/veiligere/vredigere plek. – Vliedschaamte is elitair. – Minder vliegen helpt het milieu niet (vliegen moet klimaatneutraal worden). / Minder vliegen lost het klimaatprobleem niet op. – Andere manieren van reizen kosten meer tijd, geld en kennis.	
	per juist benoemd element	1
	<i>Maximumlengte van het antwoord: 40 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
10	B	1
11	maximumscore 2 1 niet 2 niet 3 wel	
	indien drie elementen juist benoemd	2
	indien twee elementen juist benoemd	1
	indien minder dan twee elementen juist benoemd	0
12	maximumscore 3 1 waarderend 2 waarderend 3 feitelijk 4 waarderend	
	indien vier elementen juist benoemd	3
	indien drie elementen juist benoemd	2
	indien twee elementen juist benoemd	1
	indien minder dan twee elementen juist benoemd	0
13	maximumscore 2 • 3 • 7	1 1
14	C	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 2 Wij zijn niet ons brein, maar wel onze boekenkast

15 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

(De ik-figuur schrijft dat van de nieuwe generatie twintigers alle boeken weg mogen, maar) de ik-figuur baseert zich slechts op één voorbeeld/twintiger / maakt een overhaaste generalisatie op basis van één voorbeeld.

*Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

16 D 1

17 maximumscore 2

- 1 juist
- 2 onjuist
- 3 onjuist

indien drie elementen juist benoemd 2

indien twee elementen juist benoemd 1

indien minder dan twee elementen juist benoemd 0

18 A 1

19 D 1

20 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Spotify biedt geen fysieke muziekdragers/mediadragers/cd's waar men herinneringen aan kan koppelen / waar men een persoonlijke band mee kan hebben. / Alleen aan fysieke mediadragers/cd's kun je herinneringen koppelen.

Beoordeel de spelling en grammatica.

21 F 1

22 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Spotify wordt vergeleken met een ober 1
- Zowel Spotify als de ober onderbreekt ongevraagd een (zelfgekozen) bezigheid / is bemoeizuchtig / is overijverig 1

*Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

Vraag	Antwoord	Scores
23	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een oeverloze oceaan: een digitale bibliotheek (waarin je ‘alles kunt terugvinden’) / Spotify • een stuk land: onze muziekverzameling / de boekenkast / onze boekenkast / de muziek waarmee ik een strikt persoonlijke relatie heb opgebouwd / die la (met cd’s) / cd’s 	<p>1</p> <p>1</p>
<i>Beoordeel de spelling.</i>		
24	<p>maximumscore 3</p> <p>1 wel 2 wel 3 niet 4 niet 5 niet</p>	
<p>indien vijf elementen juist benoemd 3 indien vier elementen juist benoemd 2 indien drie elementen juist benoemd 1 indien minder dan drie elementen juist benoemd 0</p>		
25	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> – (De vele playlists die Spotify) speciaal voor jou maakt(, zoals Discover Weekly en Release Radar, zijn gebaseerd op jouw luistergewoonten (wat je leuk vindt, deelt, opslaat, overslaat) en de luistergewoonten van andere mensen met dezelfde smaak.) – (We hebben ze) zelfs voor je gecategoriseerd (in Genres en stemmingen.) – (Een aantal van deze playlists zijn) gepersonaliseerd 	
<p>indien drie elementen juist benoemd 2 indien twee elementen juist benoemd 1 indien minder dan twee elementen juist benoemd 0</p>		
<i>Beoordeel de spelling.</i>		
26	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een overeenkomst is dat het zowel in tekst 2 als in tekstfragment 1 gaat om muziek die je waarschijnlijk leuk vindt • Een verschil is dat het in tekst 2 gaat om een muziekdrager waarmee je een emotionele band hebt / waaraan je herinneringen hebt 	<p>1</p> <p>1</p>
<p><i>Maximumlengte van het antwoord: 50 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i></p>		

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 3 Breindrijverij

27 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

model	menselijk gedrag wordt gestuurd door
1 macro-economisch model	de (individuele) ratio
2 bepleit model	groepsnormen / autoriteit / sociaal bepaalde meningen
3 opkomend model	het brein / neurologische processen

indien drie elementen juist benoemd	2
indien twee elementen juist benoemd	1
indien minder dan twee elementen juist benoemd	0

Beoordeel de spelling.

28 maximumscore 1

(alinea) 3

29 maximumscore 1

(alinea) 4

30 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Er wordt denigrerend gesproken over wetenschappelijke ideeën/modellen 1
- Dat gebeurt door die ideeën/modellen op het niveau te brengen van een gesprek bij de kapper 1

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

31 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Volgens de tekst maken 'breindrijvers' zich schuldig aan reductionisme. / aan slechte wetenschap. / baseren 'breindrijvers' zich op een drogreden. / reduceren 'breindrijvers' het menselijk handelen ten onrechte tot het brein.

Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

32 C

1

Vraag	Antwoord	Scores
33	B	1
34	maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: In die modellen wordt de mens gesimplificeerd. / teruggebracht tot enkele begrippen (namelijk ratio en egoïsme). <i>Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
35	C	2

Tekst 4 Denkfout

- 36 **maximumscore 1**
(alinea) 3
- 37 **maximumscore 1**
(alinea) 6
- 38 B 1
- 39 **maximumscore 1**
De kern van een goed antwoord is:
De schijn wordt gewekt dat alle meningen en visies even goed verdedigbaar zijn. / Door beide partijen een gelijke stem te geven, kan een controverser evenwichtiger overkomen dan ze is.

Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

40 maximumscore 2

reeks	omschrijving
middel	hoor en wederhoor toepassen in de journalistiek <al gegeven>
intentie	(het geven van) een evenwichtige berichtgeving
resultaat	(het ontstaan van) een schijnbalans / een buitenproportionele aandacht voor minderheidsposities
oorzaak	sensatiezucht

indien drie elementen juist benoemd	2
indien twee elementen juist benoemd	1
indien minder dan twee elementen juist benoemd	0

Beoordeel de spelling.

41 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
De term heeft betrekking op de misvatting dat het voor een evenwichtige berichtgeving noodzakelijk is alle partijen een gelijke stem te geven.

*Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

Incorrect taalgebruik

---

42 Regeling met betrekking tot incorrect taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor fouten met betrekking tot incorrect taalgebruik dienen in totaal maximaal 4 scorepunten in mindering te worden gebracht volgens onderstaande aftrekregeling:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

Bronvermeldingen

---

tekst 1	Hidde Boersma, de Volkskrant, 2 november 2019
tekst 2	Leonie Breebaart, Trouw, 5 oktober 2019
tekst 3	Dirk Bezemer, www.groene.nl , 30 augustus 2017
tekst 4	Jeroen Hopster, Filosofie Magazine, 5 mei 2017
tekstfragment 1	support.spotify.com/be-nl/using_spotify/playlists/create-a-playlist/ , geraadpleegd op 5 februari 2020